

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Égész évre	10 kor.
Hegyedévre	4 "
Helyben házas hordva:	
Égész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Égész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a betűk és
számok utáni napok kivételével.

Beszerezés és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

Amorositás és kifizetések visszatérítésére
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalban intézendők.

Helyes név: Ára 6 fillér.

NAGYVÁRAD, április 24.

Két koporsó.

Temetünk — veszteségeinket jegyezzük egymás mellé. S a mint a veszteségek sora egyre nő, körültekintünk és olyan szegénynek érezzük magunkat!

Temetőben az egyik ravatalon a másik.

A jótékonyság nemes lelkű apostola volt az egyik. A mily magas volt a rangja, olyan nagy egyszerűség vette körül. Dolgozószobájában az ő kopott, régi divatu karszékében fogadta meghitt látogatóit. Apostoli egyszerűség volt az egész szoba, egyetlen ékessége egy röpködő, pajkos kis kanari. De ha kedves látogatója volt az ősz püspöknek, az előtt mérhetlen gazdagság tárult fel: egy hosszú élet dus tapasztalatain alapuló bölcsesség. A kinek alkalmá volt vele a társadalom komoly problémáiról, vagy a mindennapi élet küzdelmeiről eszmét cserélni, mindig gazdagabban távozott, mint jött. Megerősítette a lelkét, jobbá tette a szívet a vele való érintkezés. A patriarkák bölcsességére és rendületlenségére emlékeztetett egész egyénisége. Megemlékezünk azokról a feledhetlen órákról, mikor az ő lelki nagyságán épültünk — s úgy érezzük magunkat, mint a ki egy jó atya temetéséről jött vissza.

A névtelen, kis emberek ezrei is

megemlékeznek róla. Azok, a kik áldó jobb kezét érezték nehéz óráikban. Azok, a kikkel éreztetett jószágát nem kürtölte világgá senki, nem jegyezte össze senki, csak az örök Biró. Azok, a kik e napokban nem szerepeltek mással a gyár ünnepélyén, mint könnyeikkel. A legigazabb drágakövel.

A jószággal párosult bölcsesség megtestesülését kísértük a feltámadásig való nyugalomra — s ebben az annyira szétzagatott városban nem volt egyetlen szív, a melyet ne egyesített volna egy napra az ő távozása küzdő sorainkból. Ott fenn is, itt lenn is bizonytalanság az övé a legszebb bizalom; tetteinek koronája az Alkotó kezéből — és embertársai mélységes szeretete, igaz fájdalma.

Az az Egyház, amely főpapjai sorában Vinkler Józsefnek emlékezetét őrzi és állítja késő utódok elé példaképül, diadalmasan emelkedik az emberek gyarlóságai, az élet muló tusái fölé örök igazságai, áldó jószága erejével.

Tudós pap volt a másik. Az állam állította Magyarországot legexponáltabb területén a középiskolák élére. Vezére volt a vezetőknek, oktatója a nevelőknek. Különböző jellegű és nyelvű iskolák vezetésének számai futottak össze az ő kezében akkor, a mikor a középiskolai oktatás mindenfelől nehéz megpróbáltatásoknak tétetett ki. Nem akadémikus, apró rendszeri kérdések, hanem a haza, a vallás, a társadalom felforgatását célzó tit-

kos és nyílt törekvések vették kereszt-tüz alá azokat a várakat, melyekben a nemzet reménysége, majdani vezetői: középiskolai ifjuságunk növekedik. Az a hófehér reverendában aluvó aggastyán megtudott mérközni valamennyi ellenséggel. A nagyváradai tankerület iskoláiba behozta a modern pedagógia minden vívmányát, de távol tudta tartani tőlük a modern eszmeáramlások minden kinövését. És ezt egy eszközzel érte el: páratlan kötelelességtudásával.

Íróasztala az volt neki, a mi a katonának a csatamező: olyan tér, a melyet csak diadalmasan szabad elhagyni. Zajtalanul, csöndben, de a hadvezér rendíthetetlen erélyével tudott dolgozni. Ez a nagy munka, a kötelelességnek minden körülmények közt való teljesítése ragadta a munka teréről betegágyba és onnan a koporsóba.

Az az egyház, mely Nátafalussy Kornélokot állít a tanárok és az ifjuság elé vezérül és a kötelelességteljesítés példaképeként, az az Egyház adja meg a jellemképzés legszilárdabb alapjait.

*

Tegnap temettük egyiket, ma kísérjük utolsó útjára a másikat. Veszteségeinket számolva, könnyeinket letörölve, még sem csüggedünk. Krisztus két katonáját hívta magához, de itt hagyta emléküket, mely követésre hi és itt hagyta az örök Igét, mely az elköltözöttek útjain vezé-

*

a hosszú évek során át ültetett virágokat egy csokorban egyesítette és azon melire tűzte, mely az ősi katolikus zászlóhoz hiven csont-erős férfiassággal ápolta a hitet, a katolikus szilárd meggyőződést és király iránti hűséggel a hazának szeretetét, mely az antik magyar becsületességgel fentkölt lelkelettel az igazság szolgálatában állott és a mit előbb kellett volna említenem — valódi keresztény szívvé lett és folytatja a váradi káptalan tradícionális szokását, mely a jótékonyágban nyilvánul.

Ismert szerénységére jellemző, ami három esztendővel ezelőtt történt gyémánt miséje alkalmából.

Mikor aranymiséjét megérte, Mária Zellbe vonult vissza, ott mutatta be aranyáldozatát, oda vonult azért is, hogy szerényen kitérjen az ünneplések elől. Mikor aztán visszajött, az egyházmegye papsága és a váradi hívek találak mégis alkalmat szeretetük, hálaük kifejezésére. A papok értékes kelyhet adtak neki, a világiak alapítványt tettek nevére a Szt. László gyermek-menedekházban, mely szívéhez nőtt nagyon.

Most három éve, mikor a gyémánt misére került a sor, nagyon félt az ünneplésnek reá nézve kellemetlen izgalmaitól. Az is rosszul esett neki, szeretetteljesen meg is korholt érte, hogy gyémánt miséje napján ünnepi adományt adott ki lapunk s ennek folytán közel és távolból üdvözlésekkel halmozták el, de ezt még

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Tükördarabok Vinkler életéből.

Vinkler püspök kora ifjusága óta a rendszeret embe volt. Korán kelt, korán feküdt. Hajnali négy órakor télen-nyáron felkelt. Rög-tön ment volna misézni, de a székesegyház ajtai még zárva voltak. Megvárta azért a hajnali harangszót és utána elkezdte miséjét, mit 63 esztendő alatt soha el nem mulasztott, csak az utóbbi időben engedett néha e tekintetben az orvosi tilalomnak.

*

Napközben soha nem ült ölbe tett kézzel. Ha hivatalos dolgait elvégezte újságot, folyóiratot, könyvet vett kezébe. A magyar kath. irodalomnak minden termékét megrendelte és javarészt át is olvasta. Egész az utolsó napig annyira figyelemmel kísérte az irodalmat, hogy még a mult csütörtökön kérte e sorok íróját, rendelje meg neki Scholtz kapitánynak a váradi vár történetéről szóló művét s ez volt a kezében este a kertben is, ahol meghült.

*

Az egyházmegye történetére igen értékes feljegyzései voltak a boldogult főpaprak. Két évvel ezelőtt egy adatra lett volna szükségem 1801-ből. Tudtam, hogy egyházmegyének mult századbeli dolgait jobban ismeri akárkinél, elmentem hozzá. Elővette feljegyzéseit és megtalálta köztük a keresett adatot. Akkor láttam

az ő kis naplóját s megfigyeltem, hogy a feljegyzések 1800-tól kezdődnek. Persze a feljegyzések 1800-tól 1838-ig, amikor ő a reverendát felvette csak hallomás után vannak írva; de ismerve az ő skrupulózitását, azok is feltétlen hitelt érdemeinek. A többiek pedig egytől-egyig saját megfigyelésének az eredményei amelyek egykor becses forrásul tognak szolgálni egyházmegyénk ujkori történetének megírásához. Hiszik, hogy a végrendeleti végrehajtónak, kit félszázadnál messzebbre nyúló bizalmas barátság fűzött az elhunythoz, gondja lesz erre az értékes naplóra

*

1901-ben, mikor munkás és érdemtelen életének 80-ik évét betöltötte, apostoli királyunk ő Felsége a II od oszt. vaskorona rend keresztjével tüntette ki. Akkori főpásztor a b. e. Schlauch bibornok e szavakkal adta át neki a magas rendjelet:

Jól tudjuk, hogy az igazi tisztelet nem a külsőségekben fekszik, hanem hogy annak forrása belülről fakad, jól tudjuk, hogy a külső kitüntetésnek nem szabad a nemes lélek belső ereje fölé helyezkednie, mert különben az emberek erkölcsi méltósága alá lenne rendelve azon látszólagos emelkedettségnek és állfenségnek, mely szerint a gyenge elmék kicsinységüket mérlegelik.

De itt tudjuk, hogy a legmagasabb királyi kegyelem egy becsületes multnak, a valódi érdemek méltánylása, hogy e kitüntetés s közérzelemnek felkarolása, hogy a Felség itt

rel a keresztény életre, a hit világossága és a szeretet melege felé mindannyiunkat. *

Vinkler püspök temetése.

Az igazi tisztelet és szeretet, amelylyel e város közönsége lelkében a b. e. Vinkler József püspök iránt élt, megható módon nyilatkozott meg tegnap a temetés alkalmával.

A végtisztességtétel az elhunyt főpap végrendeletkezései szerint, egyszerűen, minden különösebb pompát mellőzve, ment végbe. De megható módon impozánsá tette azt a jelen voltak sokasága.

Semrecsányi püspök ő Excellenciáját a hosszú ut kilárasztotta s így nem végezhetette a temetési szertartást, rezidenciájára — mélyeséges gyá za jelül — felhuzatta a gyászlobogót.

Dacára a hideg esőnek nemcsak a gyászházat, hanem a Káptalan-sor előtti uttestet is ellepte a közönség. A kath. főgimnázium, a tanítóképző, az újvárosi r. kath. fiúiskola növendékei a tanárok és tanítókkal, az összes kath. leányiskolák növendékei, az apácák és tanítónőkkel, az Erzsébe árvaház, a kath. legényegylet tagjai stb.

A jelen voltak előkelő közönség soraiban voltak dr Radu Demeter gör. kath. püspök, Glac Antal főispán, dr Laurán Agoston pápai praelátus, Mangra Vazul gör. kel. püspöki helynök, Nyes Mózes kanonok, Rimler Károly polgármester, dr Miskolc Ferenc alispán, dr Bozóky Alajos jogakadémiai igazgató, a kir. pénzügyigazgatóság képviselői, Papp Miklós igazgató és Major Lajos hely. igazgatóval, a kir. adóhiv. Padala Pál vezetése alatt, továbbá Dus László, Sal Ferenc, Böhm Jenő, Miskolc Barna, dr Molnár I., dr Hoványi Gy., dr Szokoly Tamás, dr Zsigmond Andor, dr Kiss Géza, dr Hoványi Géza, Markovits Károly, Mezey Mihály, dr Wallner Ödön, Dus László, Hraniczky Károly, Rácz Mihály, Varró Domokos, dr Halász Lajos, dr Mártonffy Bogdán, Szirmay Miksa, Reismann Mór, b. Gorup Artur, Réz Mihály, Kőszeghy József, Bodó Bertalan, Böszörményi Géza, dr Gerő Sándor, Weingärtner Andor, Winkler

Lajos, dr Schweiger Ede, dr Imrik Gusztáv Kugler Albert, Tóth Márton, dr Márkus László, Svoj Vilmos, Lukács István, Sztankovits József, Rátkay József, Ország Antal, Zámory László, Andriška Károly, Czigelt József, Nozáky Rudolf, Stettner András, Csátary József, Lehmann Endre, Pander Sámuel, Ó Dezső, Cseprega Miklós, Vlád Agoston, stb. A helybeli összes papságon kívül igen sokan vettek részt a temetésen az egyházmegye plébánosai.

A kedvezőtlen idő miatt a beszentelés a kapu alatt ment végbe. A gyászénekeket a székesegyházi énekkar és a papnövendékek énekeltek. Meghatóan énekeltek a Circum dederuntot amelynek örök szép dallamával könnyekig meghatották a résztvevő közönséget.

A beszentelés után megindult az impozáns gyászmenet a székesegyházba. A menetet az iskolák növendékei nyitották meg, gyászlobogók alatt. Utánuk következett a katonazenekar s a gyászindulót adva elő. Majd a kath. legényegylet tagjai vonultak gyászlátolyba vont díszlobogójuk alatt. Utánuk három díszbe öltözött városi hajdu vitte a város remek koszoruját s a papság lépdelt, részt vettek a gyászmenetben a növendékpapok, a káptalan tagjai gyertyákkal, majd az anisztáló papság, a gyászszertartást végző Fetser Antal felszentelt püspökkel.

A koporsót a káptalani uradalom tisztjei vitték, követve a rokonoktól s az óriási közönségtől.

A nagy templom teljesen megtelt közönséggel.

A koporsót a templom hajójában helyezték a katedrálisra s kezdetét vette a requiem, amelyet szintén Fetser Antal felsz. püspök tartott nagy segédlettel.

A koporsónál két oldalt díszbe öltözött megyei és városi hajduk s a temetkezési intézet díszes őrei álltak sorfalat. Az egyik dísztestőr fekete párnán tartotta az elhunyt kitüntetését, a vaskorona-rendet.

Dr Radu Demeter püspök a requiem alatt a szentélyben a püspöki stallumban foglalt helyet. A főispán, polgármester, a többi előkelőségekkel az első padosorokban ültek.

Az énekkar, Belezny Antal vezetése alatt remek gyászénekeket énekelt.

A requiem után következett a gyászmenet. Az előbbi sorrendbe vonult ki az olasz temetőbe, a katonazene gyászindulójának hangjai mellett.

A sírnál a beszentelés után a kath. legényegylet dalárdája igen szépen adott elő egy gyászdalt.

Ezután átadták a nemes szívű, áldott lelkű főpap halóporait az anyatöldnek.

A temetésnél mellőzték a szokásos gyász-kocsit, hanem az elhunyt végakaratahoz képest egyszerű, régidivatu tetőnélküli gyászkocsin az u. n. Szent Mihály lován vitték ki a koporsót a temetőbe. A kocsit négy szép pejlő volt fogva, a káptalani négyes.

A gyászmenetnél a koszorukat külön koszoru kocsira helyezték. A koszoruk feliratai a következők voltak:

Szeretett Pepi bácsinak — a rokonság.

Hálás kegyeletük és szeretetük jelül — Stefánia és Laura.

Hálás tisztelettel — Buzássy család.

Hálás tiszteletük jelül — Böhm-család.

Felejthetlen barátunk — özv. b. Gerliczy Félixné.

Hálás tiszteletük és szeretetük jelül — Gilbert és Emmy.

Szeretett kegyurának — Görbed község közönsége.

A díszes temetést Germán Károly kegyeleti temetkezési intézete rendezte.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 24.

Enök: Justh Gyula.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése és az elnöki előterjesztések és vivmányok bemutatása után

Okolicsányi László: az igazolási állandó bizottság előadója bejelenti, Hainrikffy képviselő igazolását. Ivánka nem igazolták, mert csak

csak elviselte, örült, hogy a testületi tisztelgéseket kikerülhette. Pedig erre is készült az egyházmegye papsága, amely díszes albumot készített neki, de titokban tartották a dolgot. Azonban az utolsó percben egy üdvözlő sürgöny, meg egy előtte elejtett kevésbé óvatos megjegyzés elárulta a féltékenyen őrzött titkot. Vinkler egy percet sem habozott. Vette a kalapját és köpenyét és kertjén keresztül kiment a bihari hágó alatt levő szőlőjébe. Mire a papság megérkezett, nyomát sem találta. Két előkelő esperes kocsiba vágta magát és utána hajtattott a szőlőbe, de semmiféle ígéretekkel sem bírták rávenni a püspököt, hogy visszajöjjön a papság fogadására.

Az album és a megemlékezés azonban jól esett neki és mindenkinek külön megköszönte azt.

A múlt év augusztus közepén Bécsbe készültem, hogy ott Sz. István napján magyar prédikációt tartsak. Mint vikáriusnál bejelenttem nála a szándékomat.

— Fiam, — mondá Vinkler — menjen, csak úgy ne járjon, mint b. e. Szaniszló püspök annak idején.

— Hát ő hogy járt? — kérdezém.

— Olyan kuruc beszédet mondott, hogy leakarták tartóztatni és csak Hoványi (királyunk ő Felségének magyar nyelvmestere) felvilágosítása után tettek le a szándékukról.

Be ugyan nem zártak, de a bécsi lapok olyan félték beszédem után, hogy ezek a... magyarok nemcsak otthon lázonganak, hanem

még ide is küldi embereiket itteni honfitársaik izgatására.

Jótekonyságáról, bőkezűségéről és áldozatkészségéről irtunk tegnap is, ritka szép végrendelete nyomán irunk ma is, de irhatnánk róla sokáig mindennap. E helyen ezuttal nem az ő nagy szívének nagy áldozatairól akarunk megemlékezni, hanem a jótekonyság gyakorlásának arról a ritka módjáról, amely neki sajátja volt.

Nem egyszer voltam nála kérni, sohasem a magam, mindig a mások számára. Mindannyiszor megadta amit kértem. Mikor aztán megköszöntem a jóságot, az volt a válasza:

— Barátom, én tartozom magának köszönettel, hogy alkalmat adott igazi jócselekedet művelni.

Csak egyet kért mindig — valahogy ki ne tegyék a nevemet. Ha valamely egylet vagy testület köszönte meg alapítványát vagy nagy adományát, neheztelt érte. — A maguk dicsérete kisebbíti az én jutalmamat Istennél.

Szikár, askéta alak, de szívós természetű ember volt. Három évvel ezelőtt, 84 esztendőskorában a Szentföldre akart zarándokolni. Szemre-csányi püspök nem merte magára vállalni a felelősséget érte, nehogy az útban baj érje a magas kora főpapot s nem járult hozzá Vinkler tervéhez. Ezen mult a dolog. Különbösen elindult volna hasonló kora kollegájával néhai Kőváry préposttal. Most már nem zarándokolnak többé, eljutottak igazi és állandó hazájukba.

Egyik régi tisztelője beszéli, hogy harminc esztendővel ezelőtt Tátrafüreden találkozott vele. Vinkler nem tartozott a fürdőzők közé. Mindössze egyszer volt Borszéken néhány hétig kúra végett, de fiatalabb korában tett néhány szép utazást és több nagy zarándok utat Rómába, Lourdesba, Mária-Zellbe stb.

De térjünk vissza a tátrafüredi időzéshez. Vinkler kanonoktársával vezető nélkül ment fel a gerlachfalvi csúcsra. És ez a nagy kirándulás annyira nem fárasztotta ki őt, hogy amint Tátrafüredre ért, oda állott a kuglizók közé és a legerősebb dobónak bizonyult.

Mikor a nagypréposti székbe installálták VIII. Orbán pápa szavait intezte társaihoz: Non vos elegistis me, sed ego elegi vos. Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket. Akiket én mikor kanonok lettem, itt találtam a káptalanban, mind, mind elköltöztek mellőlem, én maradtam utolsóinak.

Most már elköltözött ő is.

Ott nyukszik paptársai közt, kiknek sírját oly gyakran látogatta s oly nagy kegyelettel gondoztatta büszkeséges rokonával Vinkler Jozefával. Elhalmozta virágokkal azokat s kivilágította halottak estéjén hirdette a feltámadást.

Nem lesz elhagyva az ő sírja sem. Vírassz felette az egyházmegye papságának és az általa istábolt intézeteknek, árváknak és szegényeknek nem szűnő hálája és kegyelete.

Dr Vucskios Gyula.

a pótválasztás jegyzőkönyvét terjesztette be. Az első választás jegyzőkönyvének bemutatására utasított.

Reich Aladár jegyző jelenti, hogy Gura Barna, Nagy György, Rakovszky Béla és Vissontai Soma jegyezték be interpellációt az interpellációs könyvből.

A Ház fél háromkor tér át az interpellációkra.

Elnök: Következik a nem állami tanítók törvényjavaslata részletes tárgyalásának folytatása.

Csernoch János: A 21. §-hoz toldást ajánl, mely szerint hitfelekezeti iskolába vallásérkölcsei kifogás alá eső egyén nem választható meg tanítónak.

Danyáki Vazul: A javaslatban bizalmatlanságot lát az egyházak ellen. E bizalmatlanság megszüntetésére javaslatot nyújt be, mely szerint a 21. szakasz egészen kihagyassék.

Goldis László: Mivel tudja, hogy Danyáki javaslatát nem fogadják el, oly módosítást ajánl, hogy a második választásra 60 napi és nem 30 napi választási idő tétessék ki.

Vértán Endre: Kifogásolták a jelen §-nál, hogy autonómia jogkörét sérti. Az ellenmódosításokat nem fogadja el. Pedagógiai szempontból nem fogadja el Goldis László módosítását sem.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter: Arhim Mihálynak kifogásai ellen a multa kíván hivatkozni az 1893. t. c. alapján öt miniszter volt a 21. §-ban foglalt joggal felruházva és az autonómián még sem esett sérelem. Csernoch módosítását elfogadhatónak tartja, nincs kifogása Goldis módosítása ellen sem.

Arhim Mihály: Rövid felszólalása után a Ház a szakaszt Csernoch és Goldis módosításával elfogadja.

A 22. ik szakaszról

Vértán Endre ajánlotta elfogadásra a szakaszt, amely a községi tanítók fegyelmi eljárásáról szól.

Manojlovics János: A szakasz új bekezdést ajánl, amely szerint fegyelmi vétség esetén az eljárás folyamán a tanító és iskolaszék is meghallgatandó és ezek védővel is élhetnek. Az eljárás befejezése után a megyei közigazgatási bizottság nyilvános ülésben ítéletet és ítélet ellen 15 nap alatt úgy a tanító, mint az iskolaszék felelbezzhet a közigazgatási bírósághoz. (Helyeslés a nemzetiségieknél.)

Hoffmann Ottó: Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a kultuszminiszter évenként köteles jelentést tenni azon év fegyelmi ügyeiről.

Goldis László: Manojlovics módosítását pártolja. Javasolja, hogy a fegyelmi vizsgálatot a közigazgatás egy tagja teljesítse.

Buzdia Szilárd: Módosítást nyújt be, mely szerint a tanító ellen csak abban az esetben indítassék fegyelmi, ha saját hibájából kifelől nem tud megfelelő sikert felmutatni.

Grätz Gusztáv: Hozzájárul Buzdia módosításához.

Pop Cs. István: Indítványozza, hogy a 22-ik szakasz utolsó bekezdése egész terjedelmében töröltesék.

Pető Sándor: A szakaszt nem fogadja el.

Elnök: Az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után.

Apponyi Albert kultuszminiszter kijelenti, hogy sok tekintetben egyetért az elvek terén azokkal, kik a szakaszhoz módosítást nyújtottak be. De nem érti azt, hogy miért szólják le a szakaszt, holott a javaslatnak ez a része is feltétlenül az igazságot szolgálja. A becsületesen működő tanítónak nincs mit félnie a fegyelmi büntetésektől, míg a mulasztók igazságosan bünhődnek mulasztásuk sulya szerint. Kéri a szakasz elfogadását.

A Ház a szakaszt Burdia Szilárd módosításával fogadja el és határozattá emeli Hoffmann Ottó határozati javaslatát.

A 23. §-nál **Nagy Dezső** módosítást ajánl, hogy ha az egyházi hatóság vonakodik a vétkes tanítót elbocsátani, a vallás és közoktatásügyi miniszternek legyen joga ezt tennie.

Goldis László már látja, holott eddig még nem hitte, hogy az egész javaslat a nemzetiség-

giek ellen irányul. Két rendbeli módosítást javasol.

Itt a vitát félbeszakították és áttértek az

interpellációkra.

Buzza Barna az osztálysorsjátékkal üzött visszaélések dolgában interpellál.

Wekerle Sándor azonnal válaszolt az interpellációra, amit a Ház és az interpelláló tudomásul vettek.

Nagy György a kultuszminisztert interpellálja, mert a budapesti tudomány-egyetem román tanszékén a román nyelvet és irodalmat román nyelven adják elő.

Az interpellációt kiadták a kultuszminiszternek, mire az ülés fél 4 órakor véget ért.

Nátafalussy Kornél.

Tegnap sokan keresték fel b. e. *Nátafalussy Kornél* tankerületi főigazgató ravatalát a főgimnázium disztermében.

A lépcső alján a bejáratnál gyászdrapéria van. A nagyteremben délszaki növények és égő gyertyák özöne között van felállítva a diszes menyezet, amely alatt nehéz érckoporsóban nyugszik az elhunyt főigazgató, a premontrei rend öltözetében, fején fehér kvadrattussal. A koporsó előtt imazsámoly, a feszülettel, Evangéliummal és szenteltvíztartóval. A főgimnázium tanárainak koszorúsálgaja fut végig az imazsámolyon. Igen sok koszorú borítja két oldalt a ravatalt, közte a rend fehér-kék szalagos koszorúja. Az egész ravatal igen izléselesen, diszesen van elrendezve.

Személyesen, sürgöny és levél útján igen sokan kondoleáltak *Novotny S. Alfonz* igazgatónál a rend gyásza alkalmából.

Személyesen fejezték ki részvétüket: *Fetser Antal* felsz. püspök, *Széchenyi Jenő* kanonok, *Glac Antal* főispán, *Rimler Károly* polgármester, *Kamenszky Őrnagy*, a hadapródiskola parancsnoka, a reáliskola tantesülete, dr. *Kovács S. János* keresk. iskolai igazgató, a gyulai főgimnázium képviselőjében *Mérei hely. igazgató* és *Korponai tanár*.

Sürgöny útján kondoleáltak: a békés-csabai gimnázium, a kassai és rozsnyói gymnasiumok, a leleszi konvent, a kassai kir. konviktus, a temesvári három középiskola.

A nagyváradi kir. kath. jogakademia tanári kara a következő részvétiratot intézte *Novotny igazgató*hoz:

Nagyságos Igazgató Ur!

Megdöbbenéssel értesülünk ama súlyos vesztéséről, melyet az érdemes premontrei kanonokrend *Nátafalussy Kornél* tankerületi főigazgató ur gyászos halála következtében szenvedett. A megboldogult mint alapos tudománya, mint finom társadalmi érintkezése és lebilincselő, nyájas modorával, mint hivatali és papi köteleinek buzgó teljesítésével mindenkit lekötöztetett s valódi díszje volt azon előkelő és érdemekben gazdag rendnek, mely őt tagjai közzé számítani szerencsés volt.

Fogadja Nagyságod a nagyváradi kir. kath. jogakademia tanári karának őszinte mély részvétét; a megboldogult emléke pedig legyen áldott közöttünk.

Kelt Nagyvárad, 1907. április 24.

Dr. Notter Antal,

Dr. Bozóky Alajos,

a kar jegyzője.

kir. tanácsos, igazgató.

A temetés ma, csütörtökön délután fél 4 órakor lesz s a requiemet holnap pénteken délután 9 órakor tartják a premontrei rend templomában. A temetést *Széchenyi Jenő* apátkanonok végzi.

A temetésre a rend prelatusának képviselőjében *Szekerés Odön* jószágkormányzó már

megérkezett. Ugyancsak megérkeztek már a temetésre *Horváth Balázs* a kassai, *Szepessy Béla* a rozsnyói premontrai és *Schönviczky* igazgató a temesvári állami főgimnázium képviselőjében.

Tegnap délután fél 3 órakor a rendtagok jelenlétében a ravatalnál impozíció volt, amelyet *Imrik Zoltán* v.olaszi plébános tartott.

A rendőrség szaporítása.

Már több ízben rámutattunk arra a tarthatatlan állapotra, hogy Nagyvárad közbiztonságának ellátása mily kevés emberre van bízva. A rendőrség csekély számából folyik, hogy éjjelenként Nagyvárad óriási területét, majdnem 160 utcáján a közbiztonságot alig 18—20 ember végzi ezidőben. Az óriási kiterjedésű Olasz nyolc örkörületre van osztva s így pl. aki Kórház-utcán teljesíti az éjjeli szolgálatot, annak a posztja kiterjed a vasutig, a Schlauch-térre, Lukács György utcára, egészen Széles-utcáig. S így van az egész városban.

Gerő Armin főkapitány most bőven megindokolt előterjesztést tett a tanácshoz a rendőrség szaporítása iránt.

Az előterjesztésre még visszatérünk, most adjuk az előterjesztés érdemi részét a következőkben:

Első sorban is tisztelettel javaslom, hogy 5 új ellenőri állás szerveztessék; az azért szükséges feltétlenül, mert a jelenlegi csekély számú altiszt (ellenőri) állások mellett a kitűnően minősített és régóta szolgáló öreg rendőröknek semmi kilátásuk az annyira óhajtott és oly rég várt előmenetelre; másrészt pedig ilyként az ellenőrök száma növekedvén, a bűnügyi nyomozatra hivatott 4 ellenőr felszabadul ellenőrzési szolgálata alul és kizárólag nyomozati teendőket végezhet.

Ezenkívül szervezendőnek vélem a lovasrendőrszakasz parancsnoki és ellenőri teendőire hivatott egy új rendőrszakaszvezetői állás rendezését. Ez állásra azért van szükség, mert mint a gyalogrendőrök oktatását, folytonos ellenőrzését is r. altisztek végzik, szintugy kell, hogy a lovasrendőri szakasz állandó vezénylete és ellenőrzése is lovasrendőr altisztre bízassék.

A lovasrendőri, jelenlegi 5 főből álló különítmény kiegészítését is kérem és pedig 9 új I. osztályu rendőri állás szervezése mellett, hogy így egy 15 főből álló lovasrendőr szakasz állhasson rendelkezésére a polgárságnak különösen a város külterületei (ezek között a szőlőhegy) állandó őrzési szolgálatára és csoportosulások, avagy utcai tüntetések esetén teljesen nélkülözhetővé tegye az olyannyira veszélyes katonai erő igénybe vételét.

Mint hogy pedig a 95 főnyi eddigi gyalogrendőr-legénység az 5 főnyi lovasrendőrség elvonásával amugy is 96 főre akadt s mert ebből a 96 főből 10 egyén rendőri (őrszem) szolgálatot egyáltalán nem is tejesíthet, a város belterületének polóciálása érdekében kérem kell 10 új 11: osztályu rendőri állás szervezését, hogy így a gyalogrendőri létszám 100 főre emelkedvén, minden igényeknek megfelelő módon teljesíthesse annyira fontos szolgálatát.

Nem tagadom, hogy eme szervezeti újítás (fizetésben 19050 korona, ruházat és csizmapénzben 1737 kor. 60 fillér), összesen 20742 korona 60 fillér év. kiadási többletet jelent, de még eme kiadások a rendőrség által teljesített fontos elenszolgálatások révén, illetve ennek díjazása címén a köveztetvám, vásárvám, közuti alap és fogyasztási adó jövedelmekben bizvást fedezetet találnak, addig másrészt, legalább az én nézetem szerint még ekkora áldozattól sem szabad visszariadnia a polgárságnak akkor, midőn legdrágább kincse: személyi és vagyonbiztonsága megóvásáról van szó.

Tisztelettel kérem előterjesztésemnek sürgős és érdemleges tárgyalását, úgy hogy ezen újítások a jövő évi költségvetésben halaszthatatlanul minden bizonynyal keresztülvihetők legyenek.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

Biharvármegye törvényhatósága tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, melyen hatvanhat megyebizottsági tag jelent meg. Az ülés délelőtt 11 órakor vette kezdetét Glac Antal főispán elnöke alatt. A rendkívüli közgyűlés tárgya volt a gróf Buttler János és andabázi Szilágyi Mihály alreál illetve Ludovika iskolai üresedésben levő helyek betöltése. Gróf Buttler János alreáliskolai alapítványa egy helyre szól, melyre négy pályázat érkezett be. A Szilágyi-féle alapítványos helyre ketten pályáztak. A közgyűlés megnyitása után a Szilágyi helyre pályázók közül az egyik visszalépett és így Fráter János ellenfél nélkül maradt, minek következtében a közgyűlés őt ajánlotta az alapítványos helyre első sorban.

A közgyűlés e határozata ellen Csapó Dezső megyebizottsági tag szólalt fel. Kifogásolja a vármegye ajánlatát, mert a pályázati feltételekben benne van, hogy az alapítványos helyre, csakis református vallású pályázókat ajánlhat a vármegye, míg Fráter János római katolikus.

Dr Miskolczy Ferenc alispán Csapó szavai után felvilágosítja a szót, hogy tény, az miszerint csakis református pályázók tölthetik be az alapítványos helyet, azonban jelenleg csak egy pályázós van s azt ajánlhatja a közgyűlés a honvédelmi miniszternek, nem szükséges akceptálni az ajánlatot. Az alispán szavai után Fráter Jánost ajánlotta a közgyűlés a két alapítványos hely egyikére.

A gróf Buttler János féle 1 alreáliskolai alapítványos helyre négyen pályáztak: Lehoczky István, Békésy Loránd, Szathmáry Géza, Szirmay Ödön.

A négy pályázó közül nagy pártja volt Szirmay Ödönnek és Békésy Lorándnak. A felkiáltásokból nem lehetett megállapítani, hogy melyik fél az erősebb, azért a főispán szavazat alá bocsájtotta a pályázókat. Leszavaztak összesen hatvanhaton. A szavazatok a következőképpen oszlanak meg: Szirmay Ödön 32, Békésy Loránd 31, Lehoczky István 3. Szathmáry nem kapott szavazatot.

A közgyűlés a szavazatok szerint első helyen ajánlja Szirmay Ödönt, másodiknak Békésy Sándort, harmadiknak Lehoczky Istvánt s negyediknek Szathmáry Gézát.

A közgyűlés határozatai illetőleg ajánlata nem fog keresztül menni a honvédelmi miniszter előtt, mert a pályázati feltételekben világosan ki van mondva, hogy ajánlani csakis oly egyéneket lehet, akik még nincsenek katonai nevelésben, Szirmay pedig hadapród s mint ilyen nem reflektálhat az alapítványos helyre. Eszerint a Buther féle alapítványos helyre Békésy Loránd lesz felvéve.

A közgyűlésnek több tárgya nem volt, a főispán az ülést 12 órakor berekesztette.

UJDONSÁGOK.

* **Az aszfaltburkolat kijavitása.** Az aszfalt ügyében tegnap tárgyalt Nagyváradi város szépművészeti és közlekedési szakbizottsága. A Rákóczi-uti, Bémer-téri és Szent-János-utcai aszfalt megsemmisítése volt kitérve, azonban a vállalkozók tiltakoztak a szemle ellen, mivel már a kérdés bírói utra van terelve. Azt az érvet hozták fel, hogy a városi tanács az oka a mostani állapotnak, mert annak idején nem

engedte meg a javítást. Különben az aszfaltot teljesen jónak tartják, amelynél a hiba csak 2 százalék. Azt soha nem állították, hogy a mostani burkolat helyenként javítást nem igényel. Ezt akarták is foganatosítani. A bizottság tagjai a mostani állapotot tarthatatlannak mondták, amelyen a forgalom érdekében gyorsan segíteni kell. A szakbizottság a helyszíni szemlét nem is tartotta meg, hanem felkéri a városi tanácsot, hogy a burkolat kijavitása iránt azonnal intézkedjék. Arra nézve, hogy a burkolat átvehető-e, véleményt egyáltalán most nem mond a bizottság, mert ennek az ideje nem érkezett el.

* **Az alispán szabadságon** Dr Miskolczy Ferenc alispán tegnap kijelentette a főispánnak, hogy e hó 25-től azaz a mai naptól a jövő hó első-jéig szabadságon lesz. Az alispán távolléte alatt a főjegyző fogja vezetni a megyei ügyeket.

* **Végh féle alapítvány a megyén.** Végh Rozália ismét alapítványt tett a vármegyén, melynek évi kamatait ez ideig Szabó Jenő hadapród és Bölönyi István élvezték. A két ifj. joga ez évben lefog járni, s azért a számvétség tegnap átiratot intézett az alispánhoz, hogy a pályázatok meghirdetése végett intézkedjék.

* **A vasutállomás kibővítése.** A m. kir. államvasutak Nagyváradi-olaszi pályaudvarán tervezett nagyobb mérvű kibővítés s ezzel kapcsolatosan létesítendő ut felüljáró közigazgatási bejárása a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1907. évi 23660—III. sz. leiratával elrendeltetvén, annak megkezdésére határidőül 1907. évi április hó 27 ik napjának d. e. 9 órája összejevetel helyéül pedig a nagyváradi vasuti állomás felvételi épülete állapotát meg. Miről a város közönségét azon felhívás mellett értesitem, miszerint a m. kir. államvasutak által tervezett létesítmények kivitele ellen netalán észrevételeiket fenti határidőben foganatosítandó közigazgatási bejárás alkalmával annak vezetésével megbízott Finácsi Béla miniszteri titkár előtt szóbelileg megtehetik, vagy írásban előterjeszhetik. Nagyváradi, 1907. évi április hó 24 én. Rimler Károly polgármester.

* **Az első sztrájk.** Ismét sztrájk volt kiterőben Nagyváradon, amely az építkezéseket fenyegette veszedelemmel. A fuvarosok szakszervelete azon követelést terjesztette az építő mesterek elé, hogy a bért fuvaronként 50 fillérrel emeljék. Az építő ipartársulat tegnap e tárgyban békéltető ülést tartott, Rendes Vilmos elnöke alatt, amelyen jelen voltak Sztarik Ferenc, Incze Lajos, Fenyes János és Keztyüs János építők, s a szakszervelet részéről Zana Agoston titkár. A tárgyalás megegyezéssel végződött, amennyiben az építők 40 fillér béremelést megadták s ezzel megelégedett a szakszervelet képviselője is. Így a sztrájk, amely az építkezéseket megakasztotta volna, elmarad.

* **Vásárjog eladása.** Széplak község gazdaközönsége már évszázad óta bír vásártartási joggal, melyért igen jó jövedelmet szed. A birtokosoktól most a község 1200 koronáért meg akarja venni a vásárjogot s e szándékát határozatilag is kimondotta. A határozatot megfelelőbbézték. A főszolgabíró e megfelelőbbéztet határozatot oly véleményezéssel küldte le, hogy a község határozatát hagyja jóvá a megye, mert a vásárjog megszerzése a községre igen fontos és jövedelmező.

* **A kisegítő tanítók fizetésrendezése.** Szóvá tettük a múlt héten, hogy a tanács a kisegítő tanítók drágasági pótlék iránti kérését figyelmen kívül hagyta azon egyszerű oknál fogva, mert a tanács tagjainak nagy része a miniszteri leiratot úgy értelmezte, hogy

az a kisegítő tanítótra is vonatkozik, illetve hogy a miniszter a tervezetnek megfelelően a jelenleg alkalmazásban levő kisegítő tanítók díjazását jóváhagyta. Fölhívjuk a tanács figyelmét, hasson oda, hogy a kisegítő tanítóknak a felemelt fizetését minél hamarabb folyósítsák. Miután a fizetés kiutalása mai napig sem történt meg, utána jártunk a dolognak, hol akadt el az ügy. Azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a városi tanács esetleges kellemetlenségek elkerülése végett kérdést intézett e tárgyban a kultuszminiszterhez, miként értelmezzék a kérdéses leiratot. Szóval a kérdés most újból a kultuszminiszteriumban van, csak az a kérdés, mikor kerül már elintézés alá.

* **Legelőhiány Érkenében.** A mindinkább csökkenő állattenyésztésnek legfőbb oka az, hogy a községek nem rendelkeznek megfelelő legelőkkel, mivel az eddigi legelő helyeket felszántották, vagy más célokra értékesítették. Most aztán kezdik a községek belátni, hogy a legelő feltétlen szükséges a községnek s azt meg kell szerezni. Egymásután hozzák meg az ilyen határozatokat a községek. Így legutóbb Érkelés község képviselőtestülete mondta ki, hogy a kisbirtokosok országos földhitel intézetéből 23000 koronát vesz fel oly célból, hogy a községnek legelőt vásárol. A határozat tegnap érkezett meg a megyéhez jóváhagyás végett.

* **Lövöldözés a városligetben.** Ha valaki tegnap délután a városligetbe ment sétálni, rémülten meakeült el onnan, mert hangos puskadurrogás és a füle mellett elsivító golyók az orosz-japán háborút juttatták eszébe. Pedig hát szó sem volt háborúról, mindössze a harminchetes bakák egy százada ütött tanyát a liget zöldelő fái alatt s a legénység tiszték vezetése alatt a céllövésben gyakorolta magát. A céllövés krumplipuskával nagyon ártatlan mulatság, de az új katonai céllövő fegyver 8 milliméteres ólomgolyókat röpit négyszáz lépésnyi távolságra, vagyis messzebbre, mint a legjobb vadászfegyver. Ilyen körülmények között való-ággal csoda, hogy szerencsétlenség nem történt. Mindenesetre felhívjuk a dologra a katonai parancsnokság s főleg a rendőrség figyelmét.

* **Takarékmagtár melynek nincs célja.** Bagamér község képviselőtestülete egy igen régi határozatában kimondotta, hogy a mezői dűllő utak mellett lévő gabona terméseket, melyek nem képezik jogos tulajdonát senkinek, összehordatja s abból takarékmagtárt létesít. Azt azonban, hogy mit fognak csinálni a magtárban összegyűjtött gabonával, kik tartanak arra igényt, vagy kinek képezi az jogos tulajdonát, az akkori képviselőtestület nem határozta meg. A jelenlegi képviselőtestület kéri a megye közgyűlését, hogy a tartalékmagtár jelenlegi összegét, mely 9191 korona 83 fillért tesz, az újonnan épített orvosi lak költségeinek fedezésére fordíthassák. Így legalább lesz valami haszna is a magtárnak, mely ez ideig csak a rejtély tárgyát képezte, de célját nem tudta senki.

* **Elveszett mozgósítási utasítások.** A mozgósításokra vonatkozólag a honvédelmi miniszter minden vármegyének megszokta küldeni az ugynevezett mozgósítási utasításokat, melyeket a törvényhatóságnak őriznie kell. Ezek szerint kell felsőbb rendeletre a megyék területén foganatosítani a mozgósításokat. Biharvármegyéhez is meg lett küldve ez a mozgósítási utasítás, amely azonban ezideig ismeretlen módon elveszett. A megye kérelemmel járult a honvédelmi miniszterhez, hogy az elveszett utasítások helyett küldjön újakat. A miniszter a megye kérelmét tegnap foganatosította s megküldte a mozgósítási utasításokat.

* A felső kereskedelmi iskola matinéja. A nagyváradai felső kereskedelmi iskola ifjusága folyó hó 28-án d. e. fél 11 órakor a Kereskedelmi Csarnok dísztermében az ifjusági segítő-egyesület javára matiné rendez, melyre a rendezőség most küldte szét a meghívókat. Belépő-díj. Személy-jegy 1 korona. Diák-jegy 50 fillér. A matiné műsora következő:

1. »Prológ.« Tartja Lakatos Ferenc.
2. »Toroczkói induló.« Előadja az ifjusági zenekar.
3. »Költemények.« Irta és felolvassa Emőd Tamás.
4. »Alard.« Szimfónia. Előadják: I. hegedűn Huszár István. II. hegedűn Lakatos Ferenc. Zongorán kíséri Smerhovszky József ur.
5. »A kereskedő és a társadalom.« Felolvassa Kereres Manó tanár ur.
6. »A ruha.« Manuel Eugéntől. Szavalja Barna Béla.
7. »Monolog.« Előadja Weinstock Arnold.
8. Farkas Imre, Czinka Panna, melodráma. Szavalja Klein Elek. Zongorán kíséri Resch Mihály, hegedűn Lakatos Ferenc.
9. »Batthyányi induló.« Előadja az ifjusági zenekar.
10. »Záró beszéd.« Tartja Grósz Dezső.

* Az árvaszék és a veszett ebek. A megye területén az utóbbi időben nap mind nap után fordulnak elő veszetzégi esetek, melyek minden esetben emberek megmarásával végződnek. Egy ilyen veszetzégi esethez tegnap a megyei árvaszék beleszólását provokálta egy laikus előjáróság. Csökmő községében egy veszett eb megmarta Nagy Gy. János 8 éves János nevű fiát és Horváth András 1 éves Zsuzsanna nevű leányát. A megmarta egyéneket az ottani előjárók a Pasteur intézetbe akarták szállítani. A szállítás ellen azonban a két gyermek szülei tiltakoztak. Az előjárók a helyett, hogy a főszolgabíró rendelkezésére bocsátásukat követelték, a megyei árvaszéktől sürgősen kérték, hogy fossa meg az apákat az atyai hatalomtól s rendelje el az árvaszék a gyermekek elszállítását. Egy ilyen ügy lebonyolítása a legjobb esetben is 16 napig tart s kivételt nem lehet tenni, mert ez a törvény, azért az árvaszék az előjárók jelentését nem vette figyelembe s így a gyermekek elszállítását a főszolgabírónak kell majd eszközölni. Minden esetre érdemes volna a laikus előjáróságot egy kissé kioktatni, mert egy ilyen tudatlanság előre láthatatlan bajokat idézhet elő. — Eledsi tudósítónk szintén egy veszett eb garázdálkodásáról ad hírt. A járáshoz tartozó Óssi-községben Dezső Mikuláné kutyája megveszett s egy Madár Simon nevű 18 éves legényt megmarta. A kutyát lebunkózták, a megmarta egyént pedig a Pasteur intézetbe szállították.

* Tolvaj a zárdában. Grünnes Klára a váradvelencei irgalmasrendi nővérek rendházának főnöknője feljelentést tett a rendőrségen, hogy f. hó 21-én éjjel ismeretlen tettes a zárdában lévő sütőműhelyből zsirt és abroszokat ellopt. Mielőtt azonban eltávozott volna, még lenézett a pincébe is és ott egy üveg bort megivott. A rendőrség az ismeretlen tettes kézrekerítése iránt megtette az intézkedéseket.

* Gyászrovat. A halálnak bő aratása van; a tavasz ugyancsak szedi az áldozatot. Vinkler püspök és a tankerületi főigazgató gyászjelentésén kívül négy gyászlapot kaptunk tegnap egyszerre.

Vargha Lajos nyug. megyei állatorvos, 64 éves korában kedden este hunyt el Széles körben ismert férfit volt, aki kedvtelésből sikeresen foglalkozott a pyrotechnikával is. Nagy

család gyászolja. Temetése ma, április 25-én délelőtt 10 órakor lesz a Csengery-utcai gyászházból.

Doma Antal vasuti tisztviselő 13 éves leánykája Annuska tegnap, szerdán reggel hosszas szenvedés után meghalt. Temetése április 26-án délután fél 4 órakor lesz a Városliget-utca 2. sz. háztól.

Özv. Medgyesy Istvánné sz. Szabó Amália 61 éves korában elhunyt. Ma, április 25-én délután 5 órakor temetik Szaniszló-utcáról.

Madarász Józsefné sz. Csáky Erzsébet 51 éves korában hunyt el. Ma, csütörtökön délután 3 órakor lesz a temetése Timár-utcáról.

* Borzalmas öngyilkossági kísérlet. Tegnap reggel 8 órakor Kecskeméti István vendéglősnek Arany oldalon levő szállójában Kodis János sveitzi Chuk községi születésű 73 éves lutheránus vallású volt cukrász, kit Kecskeméti kegyelemből tartott; két karján és nyakán felmetszette az ereket beretvéval, szonfelül még zsebkecsével a torkába szurt. A hegyre kihívott mentők a súlyosan sérült embert beszállították a kórházba. Állapota életveszélyes. Tettének oka agg korából kifolyó életuntagság.

* A Püspök-fürdő megnyitása. Április 21-én új élet költözött a Püspök-fürdőbe. Karnáts János bérlő hetek óta fáradhatatlan buzgalommal, semmi áldozatot nem kímélve, arra törekszik, hogy a fürdőt jó hírnévhez méltóan adhassa át a nagyközönségnek s azt április hó 21-én megnyitotta. A gyönyörű tekvésű és minden kényelemmel ellátott fürdőben kitűnő konyhát, jó italokat és legfigyelmesebb kiszolgálást találják a vendégek. A rontói állomáson az érkező vendégek részére kocsik állnak rendelkezésre.

* Eltűnt télikabát. Schönfeld Jenő a Bihar kávéház tulajdonosa panaszt tett, hogy f. hó 23-án reggel a kávéházban az ajtó mellett felakasztott télikabátját valaki ellopta. Gyanuja egy alacsony nyírott bajszú fatemberre irányul, aki akkor a kávéház azon részében tartózkodott. A kabátban S. J. piros monogram, zsebében pedig egy pár bőrkesztyű van.

* Találtak egy kizárólag erszényvel és némi pénztartalommal. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség I. emelet 7. sz. szobájában.

x Cégváltás. Hosszu évek óta fentálló Amerikai Aruház új gazdát kapott. Amennyiben eddigi vezetője, Háasz Henrik átvette és azt az eddigi elismert szolid alapon tovább vezeti. Kérjük az igentisztelt olvasó közönséget, hogy a fenti cég mai hirdetését a saját érdekében figyelemmel olvassa el.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Csütörtök: Az eszményi férj (bemutató).
Péntek: Az eszményi férj.
Szombat: Az eszményi férj.
Vasárnap: Vigózevgy: (Jubiláris előadás).

A mai bemutató. A modern irodalom nagy zsenijének: *Wilde* Oszkárnak hódol ma este a Szigligeti-színház, az ő érdekes mesés szövegét, speciális alakjait, mesteri rajzolását fogja bámulni a műértő közönség. »Az eszményi férj« egyik legnevezetesebb alkotása *Wilde* Oszkár szellemének, amely speciális, egyedül áll a maga nemében. A társulat drámai személyzete nagy gonddal készül a mai bemutatóra, valamennyien olyan szerephez jutottak, amely tanulmányt, fáradságot igényel. A szenzációs drámai ujdonságot a bérlőkre való tekintettel háromszor egymásután adják.

EGYESÜLETEK.

Uj gazdakör. Érmihályfalván a gazdaközönség megalakította az Érmihályfalva és Vidéki című gazdakört. Az új kör alapszabályait a főszolgabíró most terjesztette be az alispánhoz.

Ipartestületi gyűlés. Az ipartestület előjárósága f. hó 25-én, csütörtökön délután 5 órakor tartja meg a rendes havi ülését, melyen az ipartestület kötelekébe tartozó iparos polgárok mint hallgatók részt vehetnek. Nagyvárad 1907. április 20-án. Bertsey György ipartestületi elnök.

TÁVIRATOK.

A szultán betegsége.

Páris, április 24. A szultán állapotáról az utóbbi napokban agasztó hírek voltak elterjedve. Kétségtelen csak annyi, hogy *Hilbert* dr-t a párisi akadémia tagját Konstantinápolyba hívták, hogy a szultánt megvizsgálja. — Híre jár, hogy Behring tanár is megvizsgálta a szultánt, hogy nincs-e rákbaja. Itt a szultán betegségét nem komolynak tartják.

A spanyol tengeri haderő.

Madrid, április 24. Legilletékesebb helyről megcáfolták azt a hírt, hogy Spanyolország Anglia segítségével akarja újjá szervezni tengeri haderejét és fölépíteni a parti erősségeket. A flotta rekonstrukciójával és a kartagenai erősségek fölépítéséről és az Edvárd királyi való találkozásról szó sem volt.

Wölfling Lipót válópöre.

Páris, április 25. Wölfling Lipót megindította a válópört felesége ellen. Az elmúlt napokban a békitési kísérlet nem sikerült. Wölfling Lipót a Rivierára utazott, ahonnan csak a békitési tárgyalásra utazott vissza Genfbe. Felesége Zürichből a Tessin kantonba költözött és megváltoztatta különös életmódját is, mely miatt férje a válás kimondását kérte. Sokan azt hitték, hogy a felek a békitő tárgyaláson ki fognak békülni, miután az előző békitési kísérlet nem sikerült, Wölfling kijelentette, hogy végleg megunta feleségének vegetáriánus és ugynevezett természetes életmódját. A sikertelen békités után megindította az ügyvéd a válópört.

Igazságszolgáltatás.

A Paraszt-Ujság sajtópöre.

Mikor Achim Andrásnak, a békéscsabai paraszt demagógnak mandátumát a múlt év szeptember havában a Kuria megsemmisítette, Mayer Jenő hírlapíró, a Békéscsabán megjelenő Paraszt Ujság felelős szerkesztője a legfelső bíróság e tényének bírálása kapcsán a Paraszt Ujság szeptember 23-iki számában egyszerre *negy* cikkben féktelen izgatást követett el az uri osztály kiméltlen megtámadásával. A Kuria határozatának bírálatként nem sokkal később egy röpirat is jelent meg, telve gyűlölettel az uri osztály ellen és egyenesen avval a céllal, hogy a parasztosztályt gyűlöletre izgassa az »urak« ellen. A röpiratot *Achim* András maga írta, az előszavát és zárószavát azonban Mayer Jenő és Gara Izsó hírlapírók. A Paraszt Ujság cikkeit és a röpiratot az ügyészség osztály elleni izgatás címén inkrimálta és Mayer

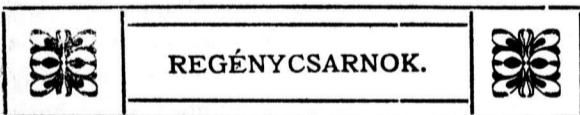
Jenőt meg Gara Izsót esküdtbírótság elé állította. Achim bűnpörében alkalmasint csak a májusi esküdtbírótság fog itékezni.

Mayer és Gara ellen tegnap tartotta meg a főtárgyalást a nagyváradi esküdtbírótság Csulyok Béla dr. elnöke alatt. Szavazóbírák voltak Korn Lajos és Vámosy Mihály törvényszéki bírák. A vádhatóságot Baróthy Pál dr. kir. alügyész képviselte; a vádlottak személyesen védekeztek.

Baróthy Pál kir. alügyész a bizonyítás felvétele után hatalmas vádbeszédben mutatott rá a vádlottak bűnösségére. A vádlottak az ember szeretettel és békéscsabai áldatlan közállapotokkal mentegődtek, de az ügyész szétörte mentségöket, midőn kimutatta, hogy az inkriminált cikkek és röpirat nem a csabai közállapotokat ostorozta, hanem a paraszt osztályt ingerelte az uri osztály ellen gyűlölködő támadásokkal.

Az esküdtek a vád álláspontjára helyezkedtek és bűnösnek mondták ki Mayer Jenő hirlapírót 5 rendbeli, Gara Izsót pedig 1 rendbeli nyomtatvány utján elkövetett osztály elleni izgatás vétségében. A bíróság ezért Mayer 3 havi, Garát pedig 14 napi államfogházra ítélte.

Vasbot és revolver. Még emlékeztet az a botrányos jelenet, melyet ez év január 9-én este 6 óra tájban a kis hidnál Kun Béla és Nógrádi Gyula hirlapírók inszenáltak. Kun Béla ugyanis vasbottal támadt Nógrádi Gyulára, aki a támadás ellen revolverével védekezett. Az ügyből kifolyólag a bíróság mindkét hirlapírót felelősségre vonta. Nógrádit a bíróság a jogos védelem megállapítása mellett már korábban felmentette, míg Kun Bélát, kinek ügyében tegnap volt a főtárgyalás a nagyváradi kir. törvényszéken, Nógrádi ellen elkövetett könnyű testi sértés vétsége és csendháborítás kihágása miatt 8 napi fogházra, mint fő, és 50 korona pénz, mint mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Művészelet.

Irta: Kraszevszkij A. N.

— Oroszból. — 25.

Soha eddig nem beszélt gyermekkoráról; de egyszerre megragadta az ellenállhatatlan vágy, nyomorult, szomorú multját teljesen leleplezni előtte. Vajjon mit fog hozzá szólni? Világos, enyhe nyári éjjel volt, a Pétervár mellett bérelt villa nagy terasza, mely egy kicsi, de kellemes árnyas kertre nyílt. Künn ültek, kéz a kézben, körülöttük fénytelen szürke világosság, minőt a halni nem tudó nyári napok hagynak magok után, édes virágillat és az egymást csokolgató lombok titokzatos zizezése. Natália mindentéle vig dolgot csevegett, humorosan leírta egy barátnőjénél tett látogatását. Férje hallgatta. Eleinte mulattatta a dolog, aztán egyszerre boszantani kezdte valami, maga sem tudta, hogy mi, ebben az évődő előkelőségben, mely tréfálkozva vonul el az élet felett, hogy valaha egő pilantást vetett volna mélységeibe.

Vajjon mit mondana, ha tudná? — gondolta. Talán irtóznék tőlem! Valami düh-féle érzés lepte meg, szükségét érezte, hogy boldogság alapján nagyot döngessen, meggyőződést

szerezendő annak állandóságáról, s elkényesztetett nejét próbára tegye.

— Képzem, hogy ti virágok felett nap-sugárban himbálódzó pillangók, mennyire undorodtok a nyomorult a földön csuszó-mászó férgektől! — kezdé keserű hangsúlyzással.

— Mi jutott eszedbe? — kérde neje meglepetten.

— Semmi különös, csak az, hogy eredetileg én is csak egy ilyen földön csuszó-mászó férég voltam.

— Az, az már régen volt! — vágott hirtelen szavába Natália, ki meg akarta kimélni attól, hogy sokáig tűnődjék egy kellemetlen gondolon, míg ő azt hitte, hogy célzása az ő megalázó multjára, boszszantja ifju feleségét és szükségét érzte annak, hogy eredetét minél teljesebben elfeledje. Bámulól, de egyuttal haragvó pillantással mérte végig tetőtől talpig. Fehér, gazdag himzetű ruhája, a nagy gyémánt boutonsok füleiben, — hah, hogy ragyogtak azok a megfagyott könyvek a fénytelen csillag-talan esthomályban!

Ekkor elkezdett gyermekkoráról beszélni szárazon, mosolylyal ajkain, mintha valami közömbösről, neveléséről volna szó.

Moszkvában egy óriás, mindenféle emberi féreggel túltömött bérházba nőtt fel, egy rongyos szoba felében, mely foszlányos függöny által volt kétfelé osztva, a másik felén ismét egy másik család éhezett és fázott. Atyjára emlékezett. Az anyja gitár kísérete mellett énekelgetett a korcsmákban. Mikor öt éves lett, az anyja négy rubelért hegedűt vett neki és valami éhen-kórász muzsikust, ki gyakran el-eljárt hozzájuk, megtanította egy a hogy a vonó kezelésére. Ez időtől fogva ő kísérte anyját a korcsmákban és lebujokban — vagy az utcán is olykor.

Az asszony szép volt hajdan; a rajz, mely a babékoszoruban lógott és mit szinte egy elzülött s ez undorító büfészekbe tévedt művész készített róla, jól volt eltalálva s hasonlított rá. Csak hogy ritka szép fogsora volt, mi a képen természetesen kárba vészett. Lensky igen jól emlékezett a fogakra, mert annya oly sokat nevetett, különösen a mikor nem volt mit enni és minden harapást ő rá tuszkolt, azt állítván, hogy étvágyát elrontotta egy barátnőjénél, hol sok friss csőrőge fánkot evett. — Egyszer aztán eszébe jutott a gyermeknek, hogy anyja csak azért mondja ezt, mert nincs elég enni való kettő számára — s ekkor ő sem volt képes többé egy falatot lenyelni. Ha semmi ehető nem volt a háznál, akkor az anyja mesélni kezdett neki.

Vajjon szerette-e az anyját? Ugy rémlik neki, hogy igen — mikép lehetett volna más-ként? Azonban csak akkor jutott öntudatára annak, mi volt ő neki voltaképen, a midőn már elszakadt tőle. Mi módon történt az, arra tulajdonképen nem emlékszik; de egy szép napon oly városrészbe vezette, melyet eddig nem ismert, egy nagy, tisztességes kinézésű házba s oly lakásba, mely annyira pompásnak tetszett neki, hogy csak lábujjhegyen mert benne járni. Az ajtóban egy kövér, sárga képű hosszú és zsiros haju férfi vette át és tudtára adta az anyjának, hogy jól van így. Ez aztán még egy utólszor megcsókolta, megígérte, hogy egy óra múlva érte jön és elment.

Erre tarka butorzatú szobába vezették; egy köpcös asszonyosság üdvözölte ott, vastag aranyláncokkal ibolyaszín selyemruhában pihegő keblén s tömördek gyűrűvel rövid, otromba redős ujjain, ki ihéával, kalácsal és mézzel vendégelte meg. Soha még ehhez hasonló la komát nem élvezett. Emelkedett hangulatban érezte magát.

Midőn a kövér ember, ki közönszerű zenész volt s egy gazdag kereskedő lányát vette nőül, aki azonban mi sem adott ide pénzéből, tudtára adá, hogy örökre nála fog maradni és nem térhet vissza többé anyjához, megörült a hirnek, biztos tudatában annak, hogy lépéssel előbbre jutott az éltpályán.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határideje.

Budapest, április 24

Buza április	— — —	13.15	—	13.35
Rozs április	— — —	13.50	—	13.30
Tengeri május 1907	— — —	10.80	—	11.05
Repeze aug.-ra	— — —	27.80	—	28.24
Zab ápr.-ra	— — —	15.20	—	16.10

Értéktözsde.

Budapest, április 24

Oszták hitelrészvény	— — —	678	—
Magyar hitelrészvény	— — —	796	—
Leszámitoló bank	— — —	506	—
Rimamurányi	— — —	525	—
Oszták-m. állam vasutirészvény	— — —	670	—
Közuti vasut	— — —	594	—

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktözsde 1907 április 24-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	11.21
Magyar koronajárdék 4%	— — —	99
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	— — —	83
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — —	95
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	— — —	96
Magyar gyermekny sorsjegy-kölesön	— — —	200
Tisza zab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — —	150
Oszták járdék ezüstben	— — —	99.50
Oszták járdék papirban	— — —	100
Oszták korona járdék	— — —	117
Oszták járdék aranyban	— — —	99
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	155
Oszták-magyar bankrészvény	— — —	17.65
Magyar hitelbank részvény	— — —	17.65
Városi villamosvasut	— — —	833
Oszták hitelbank intézeti részvény	— — —	680.50
20 frankos frankos (Napolendor)	— — —	683.25
Oszták-magyar államvasuti részvény	— — —	19.08
Német birodalmi márka	— — —	117.58
London vista	— — —	241.17
Páris vista a	— — —	95.47
20 márkás arany	— — —	37.40

Nagyváradi hetivásái.

A nagyváradi piacon 1907. április 22. napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmi szerekeknek árjegyzéke:

Tiszta buza 1-ső	14.40	14.20	Kétszeres buza	11.80	11.60	10.40	Rozs	12	—	11.60													
11.60	Árpa	12.60	12.40	12.20	Zab	13.80	13.40,	13.20	Tengeri	10.40	10.20	10	—	Borsó	32								
Lencse	38	—	Bab	20	—	Köleskása	40	—	Burgonya	7	—	100	kiló	lángliszt	27								
Zsemlyelisz	26	—	Fehérkenyerliszt	25.20	Barnakenyerliszt	23	—	Széna	fuvarral	7.60	Szalma	fuvarral	1.20	Só	zott	szalonna	156						
Zsup-szalma	—	14	Alom-szalma	10	1	köbméter	bükkfa	8	—	Tölgyfa	—	8	—	Cserfa	8								
1	kiló	marhabus	I. o.	1.44,	kiló	marhabus	II. o.	1.36	kiló	marhabus	III. o.	1.28	1	liter	ó-bor	1							
1	liter	ó-bor	1	—	1	liter	uj-bor	80	—	1	liter	pálinka	—	.72,	1	liter	szilvapálinka	1.60,	1	liter	szesz	2	
1	m.	kőso	21.80,	1	mm.	nyers	fagygy	80	—	1	m.	m.	olvaszt.	fagygy	96	—	1	mm.	szappan	52	—		
1	mm	birka	gyapju	—	1	m.	m.	magyar	gyapju	1	mm.	—	hltr.	-bor	64	—	1	hltr.	ujbor	38	—		
1	m.	m.	mész	1.80	1	mm	kemény	faszén	5	1	mm.	puha	faszén	3	1	—	hltr.	kendermag	—	1	hltr.	köles	—
1	hltr.	dió	38	—	1	hltr	mog	yoró	—	1	hltr	asfalt	szilva	76	—	1	kg	savanyu	káposzta	20	—		
1	kg	szalonna	nyers	1.44	1	kg	sértéshus	1.56	—	1	kg	vereshagyma	14	—	1	kg	foghagyma	—	40	—			
1	kg	bors	2.20	1	kg	paprika	4.50	1	kg	barna	kenyér	18	—	Egy	liter	kőolaj	—	44	—				

Marha ártáblázat 1907. évi. ápril. 22—23

1	pár	I-ső	rendű	jármos	ökör	760—960	korona
1	pár	II-od	rendű	jármos	ökör	650—850	korona
1	pár	III-ad	rendű	jármos	ökör	600—720	korona

1 drb fejős tehén 260—500 kor., 1 drb vágó ökör 350—510 kor. 1 drb. vágó tehén 260—420 ökör 1 drb veres borju 42—60 kor. 1 drb. fél éves borju 80—110 kor., 1 drb egy éves borju 90—200 kor., 1 drb két éves borju 110—260 korona. 1 drb hizott sertés 126—130 kor., pár féléves sertés 40—62 kor., 1 pár egy éves sertés 75—96 kor., 1 pár két éves sertés 140—200 korona. 1 drb. igás ló 170—270 korona. 1 párökörbőr 90—120 kor., 1 pár tehénbőr 60—90 kor. 1 pár borjubőr 16—20 kor., 1 pár lóbőr 40—60 korona.

Forgalmi kimutatás 1907. ápr. 22—23.
Tiszta buza körülbelül 190 htl — Kétszeres buza 90 htl Rozs 100 htl Árpa 80 htl Zab 70 htl Tengeri 70 htl burgonya 80 htl.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Tudósítóinknak. G. K. (Élesd). Különösen az ilyen apró híreket telefonon sokkal célszerűbb jelenteni

Másoknak. Szerkesztőségünkben csak délután 5 órától találhatnak bennünket. Kérjük is, hogy ebben az időben tegyék meg jelentéseiket. Szives üdv.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hirdetmény.

Két (2) darab tenyésztésre nem alkalmas vörös tarka bika *folyó hó 26-án d. u. 3 órakor* a város majorjában nyilvános árverésen el fog adatni.
Nagyvárad, 1907. április 23.

Komlóssy József
gazd. tanácsnok.

Bazár-vendéglő
o megnyitás! o

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a volt Szauer és Dolgos néven vezetett Bazár-éttermet át vettem és azt **e hó 20-án megnyitottam.** Jó magyar konyháról, kitűnő hegyi borokról, valamint mindig frissen csapolt kőbányai sörökről gondoskodtam. Miért is a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel
Szauer Kálmáné.

Hetenként háromszor katonazene.

Hetenként háromszor katonazene.

10 drb. legkedveltebb sorsjegy

havi 4 korona 87 filléres részletre kapható; u. m.: **4 Józsv, 2 Bazilika és 4 Erzsébet sorsjegy.** - Évente 7 huzás, 350.000 korona nyereménnyel - **A huzás közeleg,** miért is kérjük az első részletet postautalványon mielőbb címünkre beküldeni.

Budapesti Polgári Takarékpénztár

Budapest, Kerepesi ut 40.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és diszítő műhelye Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Állandó raktár: háló, ebédlő szalon berendezések, mindennemű modern styl szerint. Vas, réz és hajlitott fa-butorok rendkívül nagy választékban.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak. Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek
folyóiratok, hirlapok, vonalzatok, gazdasági nyomtatványok, egyházi, községi és egyéb hivatalos nyomtatványok, körlevelek, levélborítékok.

Elvállal és készít: izléses kivitelben mindennemű **nyomdai munkákat** jutányos árak mellett. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek, számlák, falragaszok, bál meghívók, táncrendek, étlapok, naptárak, palackfeliratok, névjegyek, **gyászlapok** stb. a nyomdai szakba vágó nyomtatványok készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Alapított. 1850.

Alapított. 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlani a legkötünőbb

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kitüntetétt

takarmányrépa-fajokat.

Oberndorfi kerek sárga;

Mammuth óriás hosszú vörös;

eckendorfi, olajbogyó sárga

palackkalaku hosszú.

Allamilag vizsgált arankamentes,

magyar luczerna, stíriai vörös lóhere.

Pázsit diszfü-vegyülék.

Angol perje, muhar, bükköny, paprikaköles, kendermag.

Gazdálkodók és kereskedő urak figyelmét felhívom jutányos áramra.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb készséggel várva maradok

kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly

magkereskedése

a *Zöld Koszoru*-hoz

Nagyvárad, Szent-László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek csomagolási költség nélkül.

Hirdetések fölvetetnek
a kiadóhivatalban.

MAGYAR BANK Részv.-társaság

NAGYVÁRAD, Rákóczi (Fő)-utca (városi Bazár-épület I. emeletén.)

A társaság alaptőkéje; **1.000.000** korona, mely 5000 drb 200 korona névértékű részvényre van biztosítva.

A MAGYAR BANK R.-T. átvesz betéteket takarékpénztári könyvecskékre, ugyisintén folyószámlára kamatozás végett,

előleget ad állampapirokra, egyéb értékpapirokra és minden oly árukra, amelyek a társaság raktáraiban vagy más biztos helyen vannak elhelyezve,

leszámitol váltókat, utalványokat, szelvényeket és más hitelpapírokat, engedélyez jelzalog (építési) kölcsönöket,

vesz és elad értékpapírokat, elfogad tőzsdei megbízásokat és általában tevékenységét kiterjeszti a pénzügyintézetek rendes működési köréhez tartozó minden szolid üzletág óvatos gyakorlására.

Együttal fölhívja a n. é. közönség becses figyelmét

„pénz váltó üzletére,“

ahol mindennemű külföldi érmek és pénznemek vétele és eladása, sorsjegyek, utalványok és hitellevelek külföldre, a legjutányosabban eszközöltetnek.

Lukács Aladár

elsőrangú kalap-, fehérnemű- és uri-

— — — divat üzlete — — —

Nagyvárad, Fő-utca.

Telefon 516.

Fontos értesítés!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a mai napon az

✻ Amerikai áruház, ✻

melynek eddig is vezetője voltam, átvettem s azt a saját nevem alatt tovább fogom vezetni annál szebb és dúsabb raktárt bocsáthatok a nagyérdemű közönség rendelkezésére, elhatároztam, hogy a jelenlegi raktárt, minden elfogadható árban eladom. Tehát mindenkinek saját érdekében ajánlom, hogy szükségletét mielőbb szerezze be a

tavaszi és nyári ujdonságokból, melyekből raktáram dusan fel van szerelve. — Jelenlegi raktáram n vannak, a legfinomabb izlést is kielégítő divatcikkék, u. m.: Női ruha szövetek, divat bluz, selymek, valódi angol bluz, zefírek, vásznak és asztalneműek, harisnyák és sok más egyéb itt fel nem sorolható divatcikkék. Azonkívül szőnyegek és függönyök, melyekből szintén nagyválaszték áll a vevő közönség rendelkezésére.

✻ Az olcsó árakról mindenki meggyőződést szerezhet. ✻

Szives pártfogást kér, tisztelettel: **HÁASZ HENRIK** női divat áruháza, **NAGYVÁRAD, Rákóczi ut.**
Bazár-épület.